

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

THE ONLY SLOVENIAN DAILY
BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO
THE BEST MEDIUM TO REACH 180.000
SLOVENIANS IN U. S. CANADA
AND SOUTH AMERICA.

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR
FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR
WHICH IT STANDS: ONE NATION INDI-
VISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE
FOR ALL."

VOLUME III. — LETO III.

CLEVELAND, O., V PETEK (FRIDAY) NOV. 5th, 1920.

ST. 262. (NO.)

Single Copy 3c

Entered as Second Class Matter April 29th, 1918, at the Post Office at Cleveland, O. under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

Posamezna številka 3c

KAJ MISLIJO O HARDINGOVI IZVOLITVI PO SVETU.

LONDONSKI, PARIŠKI IN BERLINSKI LISTI SO ZADOVOLJNI S HARDINGOVO ZMAGO. MEHIKA PRIČAKUJE PRIZNANJA.

LONDON, 4. novembra — Londonski jutranji listi posvečajo precej prostora ameriškim volitvam. Kar se v vseh slučajih posebno povdarja, je zavrnitev politike sedanje administracije in pa mnenje, da bo postopanje prihodnjega kabineta imelo vsaj podporo poslanske zbornice in senata, ker bodo imeli povsod republikanci odločilno večino.

Ameriške volitve imajo letos za Evropo več pomena kot je bilo to v preteklosti. Londonski "Times" pravi, da ni nobenega dvoma, da bo imel Harding v obeh zbornicah kongresa za sodelovanje pripravljeno večino, ter smatra izvolitev Hardinga kot svarilo za boljše vire in ekstremiste vseh vrst.

"The Morning Post" primerja Wilsona z Ljeninom. Pravi, da sta oba idealista identičnih metod, dasiravno različnih ciljev, in izraža mnenje, da bo ameriška zavrnitev "takega avtokratskega idealizma prinesla olajšanje vsemu svetu."

"Daily Chronicle" priznava, da se je boj vršil okrog Lige narodov, toda ne v tem smislu kot da je Amerika sovražna skupni akciji za ohranitev miru, in je mnenje, da Amerikanci sedaj v prvi vrsti želijo, da se opusti politiko pustolovščine.

"The Daily Mail" pravi: "Z izvolitvijo Mr. Hardinga se je ameriško ljudstvo odločno izrazilo za dobo konzervativizma v domači politiki in za dobo opreznega amerikanizma v svetovnem oziru. Poraz Coxa obsoja Ligo narodov, kot je bila sestavljena v Versaillesu. Toda medtem ko Mr. Harding in njegova stranka zavračajo Ligo, pa se priznava, da morajo Združene države prejeti ali sleje storiti svoj delež za poravnavo nepravilnosti starega sveta."

Liga je udarjena, pravijo pariški listi.

Pariz, 4. novembra. — Pariški listi, komentirajo na ameriških volitvah, se strinjajo v tem, da je Hardingova izvolitev distinkten poraz za Ligo narodov kot je bila sestavljena v Versaillesu. "Temps" pravi: "Volitve se lahko smatra za referendum glede vstopa v Ligo narodov, in rezultat je osebni poraz za Wilsona."

"La Liberté" pravi: "Ameriška zdrava razsodnost je obsodilo utopistično naziranje v vseh oblikah. Iz mednarodnega stališča so bile ameriške volitve slab dan za socializem in družbo narodov, in posledico bo občutiti po vsem svetu."

"Transigent" pravi: "Iz francoskega stališča je izvolitev Hardinga uspeh. Harding je že večkrat izrazil svoje prijateljstvo za Francijo, rekoč, da bo Francija našla v njem svojega zaveznika. On ne bo popustil tradiciji, ki vežejo novi svet s Francijo."

"Journal des Debats" pravi: "Republikanska stranka, ki je v fundametu protekcijskega značaja, ne smatra tarif kot sredstvo maščevanja, temveč verovanja. To stališče je za nas vznemirljivo."

"Wilsonizem je poražen," se vesele berlinski listi.

Berlin, 4. nov. — "Rezultat ameriških predsedniških volitev ni niti zmaga za senatorja Hardinga niti poraz za gubernerja Coxa, temveč poraz Wilsonizma," pravijo današnje "Vossische Zeitung". Zdi se, da se v tem pogledu strinja večina ostalega nemškega časopisja. "Amerikanci so z glasovnicami temeljito obsodili predsednika Wilsona," pravi "Berliner Tagblatt."

"Tageszeitung" pravijo, da je Cox boljši kot Harding, in da bi bil najbrže zmagal, ako bi ne bil imel nad sabo Wilsonove dedščine.

"V enem oziru smo na boljšem. Osvobodili smo se Wilsonizma," pravi "Lokal Anzeiger."

Izjemo temu mnenju tvori le komunistični list "Die Freiheit", ki izjavlja, da demokrati kot republikanci zastopajo le kapitalistične interese, in da Nemčija ne more pričakovati ničesar niti od prvih niti od drugih.

Mehikanski listi pričakujejo priznanja.

Mexico City, 4. novembra. — Vsi tukajšnji listi so imeli na prvi strani le poročila o ameriških volitvah, toda samo dva izmed vseh listov, "Excelsior" in "El Heraldo" sta tudi na uredniškem mestu podala svoja mnenja z ozirom na vpliv, ki ga bo imela republikanska ad-

Republikanska zmaga še vedno raste.

New York, 4. nov. Republikanska zmaga, ki je bila očitna že v tork večer, je dosegla svoj višek, ko so zadnja poročila razgnala vsak dvom, ki je obstajal glede držav Tennessee in New Mexico ter so ju definitivno postavili na republikansko stran. Tako se je uresničila polstoletna želja republikancev, kajti prodrla so celo v južnih državah, ki so bile vedno demokratske.

Harding in Coolidge imata 404 glasov elektoralnega kolegija. Samo enkrat v zgodovini Združenih držav se je zgodilo, da je kaka stranka dobila več elektoralnih glasov in to je bilo leta 1912, ko jih je Woodrow Wilson dobil 435. Takrat je bila republikanska stranka razkosana v dve frakciji. Pred Wilsonom pa je dobil največje število glasov Roosevelt, in sicer 336. To je bilo leta 1904.

Sicer bo vzelo še nekaj dni, da se dožene natančno večino, ki jo je dobil Harding, toda kot izgleda danes, da bo znašala nekako 7.000.000.

Največjo večino je dosegel Harding v New York državi, kjer je dobil okrog 1.000.000 glasov večine, najmanjšo pa v Arizoni, kjer bo znašala od 3000 do 5000 glasov.

Bryan pravi, da naj Wilson resignira.

Chicago, 4. nov. — Nekdanji ameriški državni tajnik W. J. Bryan dospel iz Lincolna, Neb., se je v pogovoru s časnikarstvom poročevalci izjavil, da bi bilo od Wilsona po porazu, ki ga je doživela demokratska stranka, najbolj umestno, da bi resigniral v prid podpredsedniku Marshallu, ki naj bi meseca decembra, ko se snide kongres, nastavlil Hardinga državnim tajnikom, sam pa odstopil. S tem bi Harding postal predsednik. Na ta način bi se po Bryanovem mnenju takoj dosegla svetovni mir.

Bryan je z ozirom na demokratski poraz dejal: "Gospod je dal, gospod je vzel; hvaljivo bodi njegovo ime." To je znani izrek svetopisemskega Jaba.

JE ZASTRUPILA OČETA SVOJEGA MOŽA.

Buffalo, Wyo, 4. nov. — Ker je 60letni Fred Waegle hotel 20letno ženo svojega sina pripraviti do tega, da začne z njim ljubavno razmerje, mu je ta dal strupa v njegovo jed, nakar je umrl. Resnica je prišla na dan potem posredovanja očeta mlade žene, ki je zahteval, da pride resnica na dan, da bi se njegove hčere po krivem sodilo. Mlada žena je večkrat opozorila svojega moža na nadlegovanje njegovega očeta, toda ta se je bal nastopiti prot svoji očetu.

KRONPRINC KOVAČ POSTAL JE.

Wieringen, 4. nov. — Bivši nemški prestolonaslednik se je pričel učiti novega rokodelstva. Veliko svojega časa prebije pri vaškem kovaču in kuje konjska kopita.

ministracija na Mehiko. Prvi pričakuje takojšnjega priznanja novega mehiškega režima od strani Združenih držav, drugi pa pravi, da v izvolitvi Hardinga ne vidi nikake zavire k dobrih odnosom med Mehiko in Združenimi državami.

Vojna na organizirane delavce.

Oakland, Cal. 4. nov. Vojna proti organiziranemu delavstvu postaja vedno hujša. Videti je, da so se ameriški kapitalisti dobro organizirali in začeli s svojimi gonjmi po vseh mestih obnem.

Velikanski napis, naznanjajoč 800 štrajkujočim delavcem Judson Iron Works, da je vodstvo sprejelo takozvani "American plan" ali po domače povedano, da se bo skušalo uničiti unijske organizacije za vsako ceno.

Oakland je tretje mesto v Californiji z ozirom na velikost. Dosedaj ni vedelo, ali bi stopilo v vrsto San Francisca, ki je poznano unijsko mesto, ali Los Angelesa, ki je "odprto" mesto. Sedaj pa so se oaklandski kapitalisti končno odločili in sprejeli načelo "odprte delavnice".

Situacija je posebno slaba po ladjedenicah v Oaklandu. Tu so štiri ladjedelnice, poznane pod imeni Union, Moore, Hanlon in Bethlehem. Zadnja je najsilnejša in od nje so odvisne za jeklo vse ostale. Ako bi ne sprejele takozvanega "ameriškega načrta", to se pravi: ako ne bi hoteli voditi boja proti organiziranemu delavstvu, tedaj bi jih jeklarski trust bojkotiral in bi jim ne maral dati jekla, ki se ga potrebuje pri gradnji ladij. Tako se je zgodilo v Seattleu.

V teh neunijskih ladjedenicah ki so obratovale po "ameriškem načrtu" so bile tla za radikali- zem v teku zadnjih let najbolj ugodna

Prvi spopad je prišel preteklo leto, ko je bilo 40.000 delavcev devet mesecev na štrajku, ker so delodajalci prelomili dano obljubo. Izza junija so bili delavci zopet na delu na podlagi takozvanega "gentlemanskega sporazuma", ki določa, da morajo delavci napraviti več dela, toda za isto plačo.

"Ta 'Ameriški načrt', katerega propagirajo ameriški kapitalisti ni nič drugega kot poizkus, da se ovije ameriški zastavo okrog škebske tovarne," pravi predsednik oaklandskih boiler-makerjev. "Takozvani 'delavski koncilii', ki jih določa ta načrt, so popolnoma pod kontrolo 'bosov' in vsakega, ki kaj zine o kakih uniji, se ga da na črno listo, in nekega dne se ga odslovi."

POGLED NA RAZKOŠJE GA JE PODIVJAL.

New York, 4. nov. — Ko so aretirali Liberija Maricionija, rodem Švicarja, in kuha po poklicu, ki je z nožem napadel in ranil v prsa 20letno Dorotejo Stauffer, ko je stopila iz avtomobila, da gre v neki hotel, je izjavil, da je že tri dni tava po mestu brez dela in lačen, in da ga je pogled na razkošno opremo dekleta čisto podivjal.

ŠKOTI NE MARAJO SUŠE.

Glasgow, 4. nov. — Iz dosedanjih poročil o volitvah, ki so se vršile na Škotskem glede prohibicije, je razvidno, da 36 okrajev ne želi nikakih izprememb sedanjega zakona, ki dovoljuje prodajo opojnih pijač. Za sušo je glasovalo 10 okrajev, en okraj pa za znižanje prodaje opojnih pijač.

Wrangel v veliki stiski.

Pariz, 4. nov. — Brzjavke, ki so bile danes sprejete v uradnih krogih kažejo, da bo general Wrangel najbrže prisiljen umakniti se v notrajščino Krima.

Sovjetske čete, ki štejejo nad 100.000 mož, močno pritiskajo na Salkovo in Perekop, in slednje imenovano mesto je že skoro popolnoma obklojeno.

(Brzjavka od 1. novembra je poročala, da je general Wrangel priznal izgubo Perekopa.)

Kodanj, 4. nov. — Korespondent lista "Berlinske Tidende" v Kovnu poroča, da moskovski listi, ki so dospeli tjakaj, prihajajo uradno naznanilo o najdobi velike zarote proti sovjetski vladi. Vlada je podvzela varnostne korake, in aretiralo se je več tisoč oseb. Kot poroča moskovska "Pravda", se je vojni minister Leon Trocki v nekem svojem govoru, ki ga je držal v Petrogradu, izjavil: "Zavedam se, da prihaja nevarnost. Jaz pojmujem možnost hude zime, toda tudi ako bi imele tri četrtine umreti od gladi in mraza, oni, ki bodo ostali, se bodo bojevali toliko časa, da bo dosežena zmaga in svetovna revolucija."

BOGATIN NAJDEN MRTEV.

New York, 4. novembra. — Policija je danes iskala morilca Leede V. Watersa, sina bogatega angleškega tovarnarja "Klavinje". Umor je odkril hotelski klerik pol ure potem, ko se je umorjen registriral z nekim slabobolečnim fantom. Oba sta se registrirala z napačnimi imeni. Umor ni bil izvršen iz roparskega namena, kajti ves zlat in dijamanten lišp, ki ga je imel umorjen na sebi, je ostal nedotaknjen. Umorjeni je bil star 49 let in živel večji del svojega življenja v Londonu.

LADJA Z NEMŠKO CESARSKO ZASTAVO V NEW YORKU.

New York, 4. nov. Danes je po preteku šestih let prvič priplula v tukajšnje pristanišče ladja z nemško cesarsko zastavo, s črno, belo in rdečo proggo. Razobešana je bila na parniku Sophie Rickmers, ki je dospel iz Bremenhavena. Vsi častniki in moštvo, obstoječe iz 45 mož, so bili takoj postavljeni pod stražo in izkrcanje se jim je prepovedalo. Ko so vprašali prvega častnika, Julija Praha, zakaj se je nad ladjo razvijalo cesarsko mesto rumeno-progaste republikanske zastave, ta je odgovoril: "Armada ima lahko zastavo z rumenimi progami, mornarica pa nikdar!"

— V tork se bo pričela obravnava proti John W. Joyceju, ki je obtožen uboja Harolda C. Kakyja, izvršenega dne 8. maja. Ta obravnava obeta prinese na dan razne zanimivosti iz mahinacij raznih političnih "bosov" v Clevelandu, kajti zapletene so vanj razne osebe, kakor tudi sodnik McGannon, ki ima kakor se sodi notranje fakte, toda nikakor neče na dan z njimi. Sedaj se nahaja v Daytonu, da "si odpodje", toda priti bo moral v Cleveland, da izpričuje pri obravnavi. Ženska civilna zveza v Clevelandu, ki šteje 400 žensk iz "boljših" krogov je sprejela resolucijo, glasom katere bodo vse članice prisostvovala obravnavi.

KAJ DOLOČA ODOBRENI PROHIBICIJSKI ZAKON.

ODOBRITEV PREDELANEGA CRABBEJEVEGA ZAKONA NE ZNAČI DOSTI IZPREMEMBE GLEDE PROHIBICIJE. PIJAČA ZA DOMAČE POTREBE DOVOLJENA. GLAVNA OST NOVEGA ZAKONA JE OBRNJENA PROTI PRODAJALCEM ZDRAVJU ŠKODLJIVEGA ALKOHOLA.

Kot je razvidno iz dosedanjih volilnih poročil, bo Crabbejev prohibicijski zakon najbrže odobren od ljudstva. Preštelo se je že več kot polovico glasov, toda ta naredba ima še vedno precejšno večino. Zanj je dosedaj oddanih 523.882 glasov, proti pa 452.227.

V Clevelandu se bo v sredo sešla konferenca lige za vzdržanje prohibicije ter bo ukrepala, na kak način bodo policijske in državne oblasti lahko najboljše sodelovale pri izvajanju zakona proti številnim prodajalcem opojne pijače, ki je dostikrat nezdrava.

Kot se izjavlja, Crabbejev zakon kot je bil sedaj dan na glasovanje, ni tako strog kot prvotni, kateri je bil zadnjikrat od ljudstva poražen.

Glasom preurejenega zakona ima lahko vsakdo opojno pijačo doma, toda samo za domače potrebe. Ne sme se pa iste prodajati.

Nekateri so tudi mislili, da glasom novega zakona prohibicijske ali druge polnomočne oblasti lahko izvedejo preiskavo vsakega stanovanja brez sodnega ukaza (varanta), kar pa ni res.

Crabbejeva naredba v sedANJI obliki namreč določa, da se mora za vsak slučaj preiskave najprej napraviti affidavit, nakar šele more izdati sodišče ukaz ali varant za preiskavo privatnega stanovanja.

V enem oziru je sprejeti zakon umesten in dober. Določa namreč, da se bo prodajalec lesnega ali kakega drugega strupenega alkohola držalo odgovornim za vsako smrt, ki bi bila povzročena vsled pitja takega alkohola. Vsak prodajalec, kateremu se dokaže, da je on prodal alkohol, ki je bil vzrok kake smrti, se bo moral zagovarjati vsled umora. Ako se izvzame to določbo, tedaj je Crabbejev zakon, ki je veljaven samo za Ohio, skoro ravno tako kot zvezni Volsteadov zakon.

Cox bo šel v Evropo.

Dayton, 4. nov. — Gubernor Cox namerava spomladi odpotovati v Evropo, da proučuje tamkajšnji položaj.

"Se izza deske dobe sem vedno želel obiskati Evropo," je dejal Cox. "Toda dosedaj mi je delo preprečevalo vsako večje potovanje. Sorazmerje evropskega stanja z Ameriko je napravilo namé globok vtis in sedaj bi se rad na lastne oči prepričal."

Cox je sprejel več sto brzjav, v katerih se mu čestita na boju, ki ga je vodil in obenem zagotavlja zmago leta 1924.

Harding je na Coxovo čestitko odvrnil sledeče: "Kot zmagoviti kandidat se vam zahvaljujem za vaše čestitke in obljubo podpore."

Prihodnji teden odide Cox na lov po državi Mississippi.

ŽENSKA IZVOLJENA V KONGRES.

Muskogee, Okla, 4. okt. Mrs. Alice M. Robertson, stara 66 let, ki je kandidirala na republikanskem tiketu, je druga ženska, ki bo sedela v kongresu Združenih držav.

— Resne poškodbe je dobil včeraj popoldne policist William Svoboda, ko ga je pred Ohio Steel tovarno na Jennings rd. podrl neki avtomobil ter mu zlomil nogo in mu zadal tudi notranje poškodbe. Avtomobilist je odbrzel naprej, ne da bi ustavljen.

ČUDOVITI OTROK JE DOŠPEL V NEW YORK.

New York, 4. okt. — Včeraj je dospel na parniku "Olympic" 9-letni čudežni poljski otrok, kateremu je ime Samuel Rzeszewski. Ta čudoviti otrok je povzročil velikansko senzacijo v Evropi, ko je zmagal v 40 šahovskih igrah zaporedoma in to v igri z najboljšimi šahisti vse Evrope. Devetletni otrok izgleda zelo resno. Nahaja se v družbi svojih starišev, zasebne zdravnik in upravnika. Svoj šahovski talent bo v kratek razkazoval tudi po ameriških mestih. Samuel igra šah štiri leta. Ko je bil star pet let mu je oče pokazal, kako se igra. Prihodnji večer pa je že očeta premagal. Od tistega časa je igral že v vseh evropskih središčih z največjimi igralci šaha, toda nobeden mu ni kos.

— S 14. novembrom se bo voznina na clevelandskih populčnih železnicah zvišala na 6c. Tako je včeraj sklenil direktorij cestno-železniške družbe, ko se je dogladno, da je obrestujoči fond padel na \$256.122. Kot določa mestna naredba, se voznina zviša sama od sebe, kakor hitro pade obrestujoči fond pod \$300.000. Od 14. nov. naprej se bo moralo torej plačati 6c za vsako vožnjo, ako pa kupite deset voznih listkov hkratu, jih dobite za 50c. Prestopni listek bo veljal 1c kot dosedaj.

— V nedeljo ob 10. uri zjutraj se vrši seja okr. organizacije J. R. Z. v navadnih prostorih. Vsi zastopniki so prošeni, da se iste vdeleže Tajnik.

"Enakopravnost"

IZHAJA VSAK DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Owned and Published by
THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
 Business Place of the Corporation. 6418 ST. CLAIR AVE.

SUBSCRIPTION RATES:

By Carrier 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
 Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50
 3 mo. \$2.00.

United States 1 year \$4.50, 6 mo. \$2.75, 3 mo. \$2.00
 Europe and Canada 1 year \$7.00, 6 mo. \$4.00
 POSAMEZNA ŠTEVILKA 3c SINGLE COPY 3c

Lastnje in izdaja za
Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba.
 6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.

Za vsebine oglasov ni odgovorno ne uredništvo, ne upravljanje.
 CLEVELAND, O., V PETEK (FRIDAY) NOV. 5th, 1920.

104

RUSKI PROBLEMI IN ENTENTA.

Iz naslednjega članka, ki ga je prinesel slov. liberalni list "Jutro" se vidi, da vojna nekaterih ljudi, ni ničesar naučila in da nikakor nečijo razumeti duha časa, ki je predvsem socijalni. Iz vseh izvajanj zija pravcata revščina, ampak ker so izvajanja zanimiva, prinašamo članek v celoti.

Razen treh boljševiških Židov iz Rusije je v Pragi tudi mnogo pravih ruskih demokratov, ki izdajajo svoj list "Volja Rossiji"; to so večinoma somišljeniki ruske stranke socijalnih revolucionarjev. Okoli tega lista se zbirajo res pravi Rusi in ta skupina je predstavnica ruske demokracije. Njen program je ta-le: Boljševiki so organizirali v Rusiji močno vojaško in administrativno upravo, v rokah imajo ves državni upravni aparat s terorjem in najhujšim militarizmom vzdržujejo red. Kakor hitro bi ne bila Rusija več ogrožena na svojih granicah, prestala bi potreba militarizma, ki bi ga morali boljševiki odpraviti, a s tem bi izgubili svojo moč in vpliv. Boljševiki to dobro vedo, zato vedno izivajo svoje sosede, entento, da morajo na ta način dokazati narodu potrebo militarizma. Politika entente proti Rusiji je popolnoma napačna; ententa ne razume, da ruski problem mora ostati evropski problem, da Evropa rabi Rusijo, a Rusija Evropo! Boljševiki bodo toliko časa na moči, dokler bo ententa odlagala in zavlačevala razne intervencije, dokler ne bo izdatne podpore raznim generalom, ki zbirajo okoli sebe prave ruske elemente v borbi proti boljševizmu. Izvati revolucijo v Rusiji od znotraj je nemogoče, ker imajo boljševiki vse v rokah potom svojih "komitetov" ki morajo biti v vsakem društvu, vsaki hiši, tovarni kot nekako boljševiško jedro, ki nadzira, vohuni, zatira. Prevrat od znotraj je torej skoro nemogoč.

Ententa je prepustila, da se je okoli Rusije konstituiralo nekoliko samostojnih držav, predvsem baltiške države in neodvisna kavkaška republika.

Ententni diplomati, ki gledajo danes na te države jako simpatično, pa pozabljajo, da Rusija brez teh teritorijev ne more eskistirati in da tudi nove republike brez Rusije ne bodo mogle živeti. Prej ali slej bo torej pri najmanjšem kar najožja federacija ter držav z Rusijo neizogibna. Ako bi ententa, namesto da podpira razne generale, se odločila za zvezo teh republik, finske, estonske, lotiške, kavzaške in demokratske republike na dalj-

nem vzhodu, ako bi podpirala ustanovitev zapadno-ukrajinske republike, ki bi sestojala iz prave Ukrajine in vzhodne Galicije, sklenil bi se okoli boljševiške vlade obroč, ki bi bil ravno tako ruski, kakor je ruska Rusija sama. To bi bil temelj nove Rusije, teren, iz katerega se bi moglo prenesti pokret v boljševiško Rusijo! Ta obroč demokratskih ruskih pokrajin, zvezan v federativni republiki, bi takoj pristopil k Mali ententi; ta nova Rusija bi tvorila z Malo entento nepremagljiv in odločujoč faktor v Evropi, onemogočala bi zveze med ruskimi boljševiki in Nemčijo in na ta način garantirala mir vsej vropi.

Ali, kakor se vidi, ententa ne razume Slovanov, ona omahuje!

IZ TRŽAŠKEGA ŽIVLJENJA.

"Živela, kot bi v zakonu srečna bila." Mar. Kobal, 30 let stara, je imela ljubimca po imenu Guardabasso. Oba sta bila velika prijatelja rujnega vinca. Čestokrat se je pripetilo, da sta tudi malo preveč pogledala v kozarec. Ko sta bila enkrat vinjena, je bila posledica velikega prijateljstva, ali pa domoče vojna. Baš tak prepir se je odigral isti večer. Guardabasso je šel v mesto, se sešel tu s svojimi prijatelji in začeli so piti za žive in za mrtve, kot bi bil sodni dan. V želodec dobro natovorjen z vinom je vozil svojo barko sedaj po eni, sedaj po drugi strani ceste. Po trudopolni hoji je končno našel svoje stanovanje, kjer je imel svojo "punco". Ko pride do vrat, zvonil in zvonil, a vrata se ne odpro, in ljubljena deva se tudi ne prikaže. Začel je vpiti na dljubico, Marijo Kobal: "Ti prokleta baba, ti se drzneš vrata zapreti meni, svojemu ljubimcu! Čakaj kanaj!" Sedaj se je napotil Guardabasso iskat svojo ljubico. Ni je dolgo iskal, ko vidi v ulici Punto del Forno, žensko osebo. Bila je njegova Marija. Tudi ona ga je imela precej v glavi. Guardabasso pride do Kobalove in jo začne zmerjati: "Kaj mišliš, da si šla brez mene ven! Kdo ti je ukazal? Čakaj, ti bom že izbil tvojo pijanost iz glave!" Po dolgem cincanju in stokanju se mu ljubica odreže moško in jedrnat: "Pusti me danes, ko sam vidiš, da me je omamila kaplja vina, ker sem slabotna. Doma sem te čakala, a ni te bilo. Šla sem brez tebe ven, štor pijani!" To je pa bilo Guardabasso dovolj. Poklofuta je že sedela ljubici za vratom. Da pa klofuti ni bilo dolga, je padlo še par zausnic. Sedaj pa je ljubica začela kričati na pomoč in prihiteli redarji so spravili birmano Marijo Kobal na rešilno postajo. Ko je bila obvezana, se je poklala s skesanim srcem zopet k svojemu ljubljenu Guardabasso.

Zverinski človek. Dne 12. oktobra zvečer, okoli 22. ure je prišel v stanovanje g. Antonije Burlovich pri Sv. M. M. Spod-

nji št. 143 v isti hiši stanujoči Vil. Bajc, 24 let star. Bajc je prišel k g. Burlovich z dobro premišljenim načrtom, kar se je takoj pokazalo. Imenovana ima dva majhna sina, katera je poslal Bajc takoj po svojem prihodu v ne blizu nahajajočo se tobakarno po cigarete. Komaj sta dečka odšla, je stopil pred g. Burlovich, in jo nagoval k nemoralnemu koraku. Ko je pa videl, da z lepo in zapeljivo besedo ne bo prišel do svojega cilja, jo je objel in vrigel na tla. Tu pa se je začela ljuta borba. Gospa se je z vso močjo branila pohotneža. Boj je trajal dokaj dolgo, toda končno je nesrečnica podlegla Bajcu, ki ji je raztrgal v borbi vso obleko. Kričati in klicati na pomoč tudi ni mogla, ker ji je tiščal z eno roko usta in ji še celo zagrozil, da jo usmrti, ako da samo en glas od sebe. Njena sina, katera je poslal Bajc po cigarete, sta se med potjo zamotila in dolgo nista prišla domov. G. Burlovich, ki se je medtem z načloveškimi močmi branila se je posrečilo končno odtrgati Bajcovo roko raz ust. Začela je klicati na pomoč. Tega vpitja se je Bajc ustrašil in pobegnil skozi okno na cesto ter izginil. Burlovich je dolgo po tem dogodku ležala nezavestna na tleh. Zbudila sta jo njena sinčka, ko sta se vrnila domov. Ker pa je nesrečnica celo noč hudo krvavela, in imela velike kolečine, katere so se proti jutru še zvečale, je poklicala zjutraj zdravnika rešilne postaje. Zdravnik dr. De

Franceschi jo je takoj odpeljal v mestno bolnišnico. 13. oktobra popoldne so nečloveškega Bajca prišli in odvedli v zapor. Bajc ne priznava, da e bil v sredo zvečer v stanovanju gospe Burlovich, še manj pa, da bi jo bil posilil.

KUPITE DELNICE SLODEL DOMA V COLLINWOOD.

Pohištvo in druga črna oprava, katero ne rabite i vam je v napotju, je vredna denarja. Mali oglas, za par centov našem listu vas bo zadovoljil s tem, da boste hitro prodali

ZADRUŽNA TRGOVINA.

SLOVENSKA DELAVSKA ZADRUŽNA ZVEZA

667 E. 152. cesta.

je delavsko podjetje, kjer dobite nanogo življenjskih potrebčin ceneje nego drugje.

Nasa želja je, da postanete tudi vi član tega podjetja in obenem tudi odjemalec.

Le na ta način si mora delavstvo pomagati, ako si ošvoji trgovino in se v celovanje iste zainteresira.

Pridite in si nakupite vsega potrebnega v naši trgovini. Vedno sveža zaloga razne mesnine. Domače suho meso.

S. D. Z.

Bolni ljudje! Pridite k meni.

Z zastarelimi, nervoznimi ali kompliciranimi boleznimi, ki potrebujejo zdravnika.

Iščite pomoč, kjer se jo mora najti. Pomoč, ki vas lahko privede na pot do zdravlja.

Natančna in pozitivna preiskava vam bo razodela vaše pravo fizično stanje in vas lahko privede na pot do zdravlja in vam lahko prihrani mnogo trpljenja in negetovosti radi operacij. Mnogete izkušnje najnovejše zdravljenje, električno in zdravilsko. Vse najboljše za bolnike.

URADNE URE: Od 9. dop. do 8. zveč.

647 EUCLID AVE. Vrata zapadno od Star gledališča

Jaz sem uspešno zdravil nove in zastarele bolezni, kot so

Krvni neredi
 Kožne bolezni
 Jeterne nadloge
 Zeločni neredi
 Revmatizem
 Srčna bolezen
 Nervozna oslabelost
 Nervozna neurejenost
 Črevesne bolezni
 Nervozna onemoglost
 Bolečina v hrbtu
 Izpahki na obrazu

MNOGO VISEČIH ZASTARELIH BOLEZNI

ki so bile ali zanemarjene ali nepravilno zdravljene, ali se niso udale manj sretnim rokam, so mnogokrat ozdravljene pri meni. Oglasite se v mojem uradu. Dal vam bom resnično mnenje o vašem stanju in vam povedal, kaj mi je močete storiti za vas. Potem je vse odvisno od vas samih, ako se hočete zdraviti.

DR. KENEALY

DRUGO NADSTROPJE REPUBLIC BLDG.

Vrata vzhodno on Bond's trgovine

MOJ USPEH

Pri zdravljenju zastarelih in novih bolezni sem uspešen zato ker sem natančno preučil te bolezni. Temu pričevo so moji uradi opremljeni z modernimi instrumenti in napravami, električnimi, vibracijskimi in mehaničnimi. Na gleda se na stroške samo da se pomaga bolnikom. Ako se posvetujete z mano, takoj boste kmalu spoznali ali ste ali niste čekali dovolj dolgo, da ni za vas nikake pomoči več. Ako se vas lahko ozdravi, vas lahko naredi znanstvo in spretnost zonet močne, zdrave in zadovoljne.

OB NEDELJAH Od 10. dop. do 2. pop.

CLEVELAND, O.

ZASTONI!

DOBITE

Oblasto stekleno posodo z dvema zlatima ribicama, ako kupite pri nas za \$1.00 vrednosti.

THE W. K. DRUG CO.

6030 ST. CLAIR AVE. vogal Addison Rd.

EDINA SLOVENSKA LEKARNA V CLEVELANDU.

POLOM

ROMAN IZ VOJSKE L. 1870-71

EMIL ZOLA Preložil VLAD. LEVSTIK

Jemal si je Henrijeto na levo, Maurica na desno koleno, in po celo uro sta poslušala njegove homerske pripovedi o bitkah.

Časi so se strinjali drug z drugim ter izgubljali meje; zdelo se je, da se je vse zgodilo zunaj zgodovinskih dob, med strašnim spopadom vseh narodov; Angleži, Avstrijci, Prusi in Rusi, vsi so šli mimo, po vrsti in vse naenkrat, kakor so jih pač hipno družile zveze, in ne da bi bilo vselej mogoče povedati, kako da so bili ti hitreje poraženi nego oni.

Naposled pa so bili vsi pobiti; njih poraz je bil neizogiben že naprej, pod navalom junaštva in veleumja, ki je pometal armade kakor slamo. Takrat je bil Marengo, vzorna bitka na planem, s svojimi obširnimi, umno razvitimi črtami, s svojim umikanjem, brezhbitnim kakor na šahovski deski, po bataljonih, ki so mirno lomali vse avstrijske konjice, in kjer je prišel Desaix, da prelje svojo kri ter izpremeni pričenojajoči se poraz v zmago nesmrtno slave.

Bil je Austerlitz s svojim krasnim solncem slave v zimski megli, Austrelitz, ki se je pričel z zavzetjem Pratzenske planote in se končal s stisnim strašnim udrtem zamrzlih ribnjakov, kjer je cel ruski armadni zbor, ljudje in živali, med groznim pokanjem izginil pod ledom, dočim je božanski Napoleon, ki je videl seveda vse naprej, z dežjem krogel naglo dovršil poraz.

Bil je Jena, grob pruskemoci; najprej ogenj

strelcev v oktoberski megli, nestrpnost Ney-a, ki je pretela spraviti vse v nevarnost, nato Angereau-a prihod na bojišče, ki ga je rešil; silil suek, ki je s svojo močjo odesel vso sovražno armado, naposled pa zmešnjava, strah in brezglavi beg tiste vse preveč hvaljene konjenice, ki so jo želi naši huzarji kakor zrel oves, pokrivaje romantično dolino s pokošanimi ljudmi in konji.

In Eylau, tisti strahoviti, med vsemi najbolj krvavi Eylau, klavnica, kjer so se kupičila grozno razmesarjena trupla, in ki je bila se pod snežno burjo rdeča od krvi, s svojim puščobnim, herojskim pokopališčem, odmevajočim od uničevalnega naskoka osemdesetih skadronov Muratovih, ki so prodirli rusko armado in pri tem pokrili zemljo s tako gosto odejo trupel, da se je sam Napoleon razjokal nad njo.

In Friedland, tista strašna, velika past, ki so šli Rusi zopet vanjo, enaki jati vrabcev brez možganov — Friedland, to mojstersko delo vojskovodstva cesarjevega, ki vse vedel, vse znal. Naše levo krilo je stalo kakor skala, Ney pa je osvojil mesto od ceste do ceste in nato uničil mostove; a zatem se je vrglo naše levo krilo na desno krilo sovražnika, zrinilo ga k reki ter ga razbilo v tej pasti; klanje je bilo takšno, da so morili še ob desetih zvečer.

Pa Wagram, kjer so nas hoteli Avstrijci odrezati od Donave z neprestanim pomnoževanjem svojega levega krila, da bi porazili Masseno, ki je ranjen poveljeval iz odprte kočije; a Napoleon, zvijačen in titanski obenem, se jim je podajal, dokler ni strašen ogenj iz sto topov nenadoma prodiril njihovega nezakritega središča, dočim se je levo krilo, preplašeno nad svojim osamljenim položajem, umaknilo pred zmagujočim Masseno ter odneslo ostalo armado s seboj, kakor puščobna poveljenja, ki se razliva iz prednih jezov. Naposled Moskva, kjer se je poslednjikrat zopet pokazalo jasno solnce austerliško; strašen bližnji boj, zmešnjava Rusov, nadkriljujočih nas po številu in naših, ki so se borili s trdovratno hrabrostjo; grici

vzeti z naskokom med neprestanim ognjem pušk, obkopi zavojevanj v navalu z golim orožjem, napadi ponavljajoči se brez preneha, kjer se je bil boj za sleherno ped zemlje; pri tem — zagrizena hrabrost ruske garde, spriče katere so le besni konjiški napadi Murata, grom istočasnega streljanja trehsto topov in vrlost Ney-a, zmagoslavna junaka dneva, omogočili zmago. In kakršnakoli je bila bitka, zvečer so plapolale zastave v zraku z istim slavnim trepetom, isti klici: "Živel Napoleon!" o se razlegali ob uri, ko se se užigali strašni ognji na zavojevanih postojankah. Kjerkoli je bilo, Francija je bila pri sebi, je bila doma, in je osvajajoča nosila svoje nepremagljive orle od konca do konca Evrope, in ji je trebalo le stopiti v tuja kraljestva, da so ležala ljudstva ukročena pred njenimi nogami.

Maurice je dojedel svoje rebre; bil je kakor pijan, ne toliko od belega vina, ki se mu iskalo v kozarcu, kolikor od obilice slavnih spominov, ki so mu šumeli in doneli po glavi.

Takrat pa je zagledal dva vojaka, zavita v cunje, pokrita blatom, dvem roparjem podobna, ki sta se utrudila in se naveličala klatiti ob cestah; slišal jih je prosti natakaričo natančneje izvestja, v kakšni razporedbi tabore polki ob prekopu.

Poklical jih je: "Hej, tovarisa! Semkaj, k meni! — Kaj vidva sta od 1. zhora?"

"Kajpada, od prve divizije! — Hudča, lahko mi verjamete, da sem od onot! Dokaz je to, da sem bil pri Froeschweilerju; zeblo nas tam ni, to vam lahko povem. In ta, glejte, moj tovariš, je tudi od 1. zhora in je bil pri Weissenburgu; tudi to je bil tak vrazil kraj!"

Pravila sta svojo zgodbo: kako sta zagrabljena od obče panike in divjega bega, polmrtva od trudnosti obležala v jarku, obadva lahko ranjena, ter se vlekla nato za armado; napadi mrzlice so jima jemali moči, da sta se morala ustavljati po mestih, tako da sta

še le zdaj nekoliko okrevala in dospela semkaj svojih oddeikov.

Mauricu, ki je haš hotel narezati kos sira, se skrcilo srce, ko je videl njiju željne poglede, uprta svoj krožnik.

"Čujte, gospodična! Prinesite še sira in kruha in vina tudi ... Kaj ne, tovarisa, da mi bosta pomagala? Pogostim vaju. Na vajino zdravje!"

Onadva sta z veseljem vznemirjenjem prišla. Njega pa je grabila mrzla groza, ko ju je gledal v losni prepalosti neoboroženih vojakov, rdeče hlave plaše tako zvezan z vrvicami, zakrpan s tolikimi brojem raznih cunj, da sta bila podobna dvem črnim, plenilecem, ki sta že obnosila, kar sta ugraba na bojišču.

"Ej, vraga!" je povzel večji izmed njiju, "historija tam doli ni bila šala! — Človek je moral videti — daj, Coutard, povej, kako je bilo!"

In mali je pripovedoval, mahaje okrog sebe, čim je jedel svoj kruh.

"Jaz perem srajce, drugi pa kuhajo juho ... slite si umazano luknjo, pravcat lijak, kroginkrog raščen z gozdomjem, ki je dalo tem pruskim poveljnikom, da so se priplazili po vseh starih, ne da mi kaj vedeli o tem ... Takrat pa nam okoli ure mahoma prično padati granate v juho. Sira božja! Mi se nismo dali dvakrat prositi; planili smo vsakateri k svojemu pihalniku in do enajstih smo se slili, da dobivajo slavne batine. Toda treba je posliiti, da nas ni bilo čisto petisoč, njih, svinj, prihajalo vedno več, vedno več. Jaz, da povem, ležal na majhnem pobočju za grmom in sem jih pridal naravnost pred seboj, na desni in na levi; prajali so kakor mravljinici, kakor vrste črnih mrav tako da se ti je naposled, ko so se nehali nabirati, vedno zdelo, da prihajajo. Ni da bi govoril o stvar ali mi sme rekli, naši častniki morajo biti pravi boji, da nas vtaknejo v takšno osje gnezdo ločene od varšev in nas puste pobijati brez pomoči.

NAJLEPSI IN NAJKORISTNEJSI

BOŽIČNI DAR

za vašo družino v starem kraju je denar. Mi ga pošljemo hitro in varno. Vaših dragim tamkaj darujte hranilno knjižico. Mi plačamo

4% obresti od hranilnih vlog.

Ako bi vašo družino radi dobili v Ameriko, Vam preskrbimo vse potrebno. Prodajamo šifkarte za vse parobrodne črte za in iz Evrope. Za vse informacije pišite na:

Nemeth State Bank

John Nemeth pres.

GLAVNI URAD: 10 East 22nd St. PODRUŽNICA: 1597 Second Ave.

NEW YORK CITY, N. Y.

GADJE GNEZDO.

Povest iz dni trpljenja in nad. Spisal Vladimir Levstik

(Nadaljevanje.)

Boga zahvali, da je nisi vzel, preden si šel na vojno; v sramoto bi ti bila. Se Ogra bi pestoval nemara, če bi se vrnil živ. Soldaskim kurbam ni mešta pod našo streho, gad."

"Prav pravite, mati," se uklanja sin. "Vi ste mi svetovali zmerom najboljše, tako zelo radi ste me imeli."

Mehkoba obdaja vdovo; oči se ji rose in večkrat seže pokraj sebe, kakor bi ga hotela stisniti za roko.

"Zina je drugačno dekle," povzame čez minuto. "Kakor noč in dan! Še vedeti noče, da je kdo razen "njega" na svetu; nanj misli, o njem govori, o njem sanja podnevi in ponoči. Si jo videl, kako je blede, sirota? Če bi se zgodilo in bi umrl v jetništvu, stavim, da izdihne še tisti dan. Na kolenih naj hvali Boga, da jo ima."

"Da Zina je čisto srce," pritrjuje gad. "Zina je suho zlato, dekle brez para na svetu. Žal mi je, da si je nisem izbral."

"Da bi zdaj žalosti umrla? In kdo bi hodil k meni, hudobnež ti? Zinka je tista, ki jo še trpim zraven sebe; in kadar ne pride ob uri, mi ni obstanke. Pa vendar me boli srce, ko je pri meni. Poljubila bi jo, in si ne upam; božala bi jo, pa me je strah; "dobro dete" bi ji rekla, in se mi smili. Hudo je, gad, če bi človek rad ljubil, in ne sme, ter bi rad sovražil, pa ne more."

"Hudo je, mati!"

"Glej moje drage njive tam! iztegne stara desnica nad poljem. "Letošnje žetve je bilo malo prida v dolini, ali pri nas je obrodilo da nikoli tega; in kruh je zdaj potreben, ne? Gladu vendar ne smemo pomreti, če se oni vojskujejo, mislim! Že se začne lakota; v velikih mestih, sem brala oni teden, kradejo pse in jih koljejo v jed. Še to bomo videli, da zapuste Boga, ki ne ve pomoči, ter bodo molili pšenični klas..."

"Zdaj je kmet prvi na svetu," pobira Joža. "Ves svet se bo klanjal pred plugom kakor pri kraljevski kroni."

Dandanes vidijo, da je naša zemlja enako imenitna kakor bogve katera slavna dežela," se košati vdova, "kaj? In naš žuljavi rod ni manj plemenit od mogočnih na zemlji; naša pšenica, le naša pravica jim ni pravica, hm?"

Toda Joža je truden, nič več je ne sliši. Mati utihne; njen rjav obraz se zmrachi.

Tako leze v dolino že tretja vojna jesen. Leni se miče življenje, kakor pramen vode po ushli strugi; nekdanjost je davno izbrisana, v sivo ime vojne se izteka sleherni želja in skrb, vsako delo pod solncem je

že naprej vkovano v njen temni pomen. Že sliši dete, kako vprašuje:

"Mama, kako je to, če je mir?"

In drugo hoče vedeti:

"Ali pri nas nimamo ata kakor pri sosedovih?"

Miljoni bitij ne razumejo pravljice:

"Takrat ni bilo vojne. Jedli smo do sitega. In oče je bil doma."

Dnevi so kakor močvirje, v katero se naglo pogreza vse. Ljudi je izginilo toliko, da komaj kdo koga pogreša. Najmlajšega gada so vsi pozabili; le oče Galjot in Zina skrbita zanj, govorita o njem vse dolge večere. Janez piše pisma bodijo po mesec, po dva in po šest; zunaj so rdeča od pečatov, znotraj črna od črtanih mest. Kadar prejme Zinka tak list in bere, da mu je dobro, ne dvomi, da laže gad radi nje.

"Ni je boleznj za mojega ljubeča," moli natihem, "ni je moči zoper mojo ljubezen; moj do-bri, moj svetli se vrne!"

Ali križ neizmerne Golgate, je zabiti s svojo strašno težo v globine njenega srca.

XVI.

Janez nejeverno odpira oči. Laški krik zaliva prostor kakor val iz kloake; noži mraza režejo skozi špranje lesenih sten, baradni smrad pritiska na pljuča. Prsi bole, možgani plavajo kakor v redkem blatu, v živcih in mišicah se nekaj ruši, pa se vendar ne more podreti do tal.

Ostalih devetnajst mož njegove sobe — vsa baraka je razdeljena v štiri po dvajset ljudi — je že na nogah. Obledela in polunaga se drenja pisana družba z vojaškimi menažkami v rokah okrog vedra, v katerem so prinesli črnih pomij: to je kava, vsakdanji zajtrk jetnikov. Nihče je ne pije brez kletvice, toda iz nekakšne dolžnosti se ujedajo zanj vsi signorji, vpijo za vsako kapljico več ali manj, bi jo z rokami po umazani mizi ter psujejo drug drugega z odurnimi besedami in grezniškimi izrazi, katerih je Dantejev jezik bogat ko pekel hudičev; to se ponavlja dan zadnem, vselej zaradi pol žličke pomij. Lahov je v sobi večina, kakor v baraki in taboru sploh: težakov, delavcev, trgovcev, uradnikov, učiteljev, sodnikov, zdravnikov in odvetni-

kov; tudi slavni zločinci, so, in eden je baje lastnik javne hiše.

Vpitje prihaja čimdalje hujše, signori razgrajajo s slastjo in umetniškim užitkom, v blagodejni zavesti, da so manjšini v nadlego.

Zdaj se oglašajo tudi poljski Judje v drugem koncu sobe; Izrael protestira, latinstvo bra-

ni svoje predprave; pan Twarvmes, in eden je baje lastnik javne hiše. Vpitje prihaja čimdalje hujše, signori razgrajajo s slastjo in umetniškim užitkom, v blagodejni zavesti, da so manjšini v nadlego. Zdaj se oglašajo tudi poljski Judje v drugem koncu sobe; Izrael protestira, latinstvo bra-

COPATE!

COPATE!

Naša celo zaloga copatev je dospela za praznike.

Ženski hišni copati po \$1.95 do \$2.45
Moški hišni copati po \$1.75 do \$4.85
Otroški hišni copati po \$1.25 do \$1.85

Boljše je, da kupite zgodaj, dokler imamo še vse kroje, velikosti in barve.

Odpri vsak večer iz-
vzemši srede, do 8. ure.
V soboto do 10. ure.

THE ZAK BROS. CO.

6204 St. Clair Ave.

VAŽNO ZA GOSPODINJE!

BODITE TOLIKO prijazne in pogledite vsak dan na moje razložbeno okno, kjer vidite cene raznemu mesu, in preračunajte, koliko si lahko prihranite, ako kupujete pri meni. To je posebno potrebno sedaj, ko se slabo dela. Pri meni dobite prve vrste sveže ter suho meso po nizkih cenah.

Prepričajte se!

MATH. KRIŽMAN

6030 ST. CLAIR AVE.

DR. L. E. SIEGELSTEIN

Zdravljenje krvnih in kroničnih bolezni je naša specialiteta. 308 Permanent Bldg. 746 Euclid ave. vogal E. 9th St. Uradne ure v pisarni: od 9. zjutraj do 4. popol. od 7. ure do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. do 12. popoldne.

OTVORITEV GOSTILNE

Vsem, ki želite dobro pijačo za žejna grla, dobre smotke in svačiče za kajenje in sploh vsem našim rojakom sporočam, da sem otvoril

GOSTILNO Z MEHKIMI PIJAČAMI

na 15257 Saranac Rd.

Kjer je dobra postrežba, je vedno vse zadovoljno in veselo in tako bodo tudi moji obiskovalci. Za vašo naklonjenost se vam priporočam.

MATH. VERHOVEC

Mnenje Združenih držav o položaju naravnega plina.

Ravnokar je izdal rudarski urad Združenih držav sledeče poročilo o stanju naravnega plina Združenih držav. Poročilo je datirano 25. oktobra, 1920 in podaja popolnoma natančen rezultat uradne preiskave rudarskega urada. Radi lokalnega primanjkljaja plina bi morale to poročilo zanimati vsakega prebivalca Clevelanda in okolice, ki uporablja naravni plin za kurjavo:

"Vrednost naravnega plina je dvakrat večja nego umetno narejenega plina v svrhu gretja, pričelo ga je primanjkovati dočim postajajo zahteve čimdalje večje. Ker ni tu nikakega preustvarjenja, je plin poukuren enkrat, izginil za vedno. Ko poide sedanja zaloga naravnega plina se bomo morali zopet vrniti nazaj k umetno narejenemu in slabšemu plinu. Storit se mora vse v zvezi z distribucijo in uporabo naravnega plina karkoli je mogoče storiti, da se dovede do uspešne uporabe in da se zniža zahteve — v dejstvu, znižati se mora zahteve eno tretjino, da se dobi enoisto dobro postrežbo in da ne bo treba vporabiti poranejenega plina. Zato je torej edino treba, pametno misliti in pričeti rabiti plin kot 1. se moral rabiti in na ta način odvrniti uporabo ponarejenega plina še za mnogo let. Ker vpora lja naravni plin preko 2,400.000 odjemalcev je naroden položaj popolnoma jase. POLOŽAJ JE RESEN ŽE SEDA J IN RESNEJSI BO POSTAL Z VSAKIM LETOM, kar se lahko razvidi iz sledečega:

"Vidno se je zmanjšalo: pritisk skalovja, število novih in starih vrelcev, število akrov plinovega polja, in tudi število produktivnih vrelcev za hišne odjemalce.

"Neznansko se je zvišalo: število hišnih odjemalcev, njih zahteve za plin, število kompresivnih postaj, katere je v potrošil pojem naravnega pritiska skalovja, stroške kompresivnih postaj, stroške pri produciranju 1,000.000 kubičnih čevljev iz novih vrelcev, stroške pri operiranju vrelcev in davke.

"Nikakor bi ne bilo pametno vodstvo, ki bi skušalo hraniti plin tako, da bi niti ne pokrili določenih cen investicije in operacijskih stroškov za časa obstoja prihranjenega plina na podlagi količine plina, katerega bi se lahko dobilo s takšno konzervativno odredbo, in bi se ga prodalo konsumentu po obstoječi tržni ceni. Zato je torej potrebno da ljudstvo določi kakšna cena je potrebna, da se plin šteti in se tako podaljša njegov obstoj. Nikakor drugače ni to možno nego ako se zdi javnosti vredno, da šteti in si prizadeva to izvesti.

"Potrati se ravno toliko plina, kot se ga porabi. Na podlagi proračuna, koliko bi stalo ako se upelje na mesto naravnega, ponarejeni plin, je denarna vrednost potratenega plina več nego \$3.000.000 sleherni dan. Hišni odjemalci potratijo več nego 80 odstotkov dobljenega plina. Zboljšati bi se moralo hišne peči in drugo, tako, da bi en čevlj plina storil delo treh čevljev. Torej treba je zboljšati uspešnost kuhalnih priprav in potrebovalo se bo manjše količine plina za isto delo, in odjemalcev račun se na ta način ne bo zvišal akoravno določi javnost, da je treba zvišati cene le zato, da se upelje štedenje pri produciranju in vporabljenju naravnega plina."

THE UNITED STATES BUREAU OF MINES

(Priobčuje The East Ohio Gas Co.)

Velika razprodaja

srajce, jopiči (sweaters) za moške in dečk

e, kravate, ter raznovrstnega perila.

Velika zaloga deških oblek po zelo

znižanih cenah

BELAJ & MOCNIK

6205 ST. CLAIR AVE.

Cleveland, Ohio.

Trgovina z moško in deško opravo.

ELDER
FERGUSON-MCKINNEY
SHIRTS

LOKALNE NOVICE

— V pondeljek pride v Cleveland senatni stanovanjski komitej, da zasliši pritožbe glede odiranja pri stanarini. Gospodje bodo zaslišali 100 Clevelandčanov, in odbor za pravične cene bo podal tudi svoje poročilo. S tem bo seveda vse končano, kajti rezultatov take preiskave itak niso prinesle še nikdar.

— Izmed vseh kandidatov za sodnike, je dobila največje število glasov Miss Florence E. Allen, ki je odvetnica po poklicu. Svoje mesto kot sodnik bo zasedla 1. januarja, do takrat pa bo ostala okrajna pomožna prosekutorica, katero mesto zavzema sedaj.

— Jutri ob 2. uri pop. se bo pokopalo pokojnega Mihaela Kuharja, na kar se opozarja vse one, ki se hočejo vdeležiti pokopa.

— Za zastrupljenjem je umrla 25letna vdova in mati treh otrok Mrs. Pearl Mattern, ki je pretekli teden zavžila strup v hipu obupa. Borila se je s smrtjo ves teden, v sredo zvečer pa ja podlegla v mestni bolnišnici.

— Od 1. januarja je mestni šolski odbor izpremenil imena 64 clevelandskih učiteljic. — Zakaj? — Omožile so se. — Naredba, ki dovoljuje clevelandskim učiteljicam, da se može, je v veljavi šele izza leta 1917. Dve tretjini clevelandskih učiteljic je omoženih.

KUPITE DELNICE SLOV. DEL. DOMA V COLLINWOODU.

Najmodernejši pogrebni zavod v Clevelandu

Frank Zakrajšek
POGREBNIK IN
EMBALMER

1105 Norwood Rd.

Tel. Princeton 1735—W.
Rosedale 4893

Avtomobili za krste, poroke in pogrebe in druge prilike.

Mi pošljemo denar

potom

DENARNE NAKAZNICE

KABLA ali

POTOM DRAFT ČEKA

po najnižji tržni ceni.

Prodajamo parobrodne listke

V in IZ Evrope.

Preskrbimo vam vse potrebne

listine za potovanje, ter opravljamo vse javne notarske

posle.

Kadar rabite slovenskega

govornika, namreč tolmača, se obrnite na

Kadar imate posestvo naprodaj

ali želite istega kupiti, se

zglasite pri nas,

Zupanc & Kaupa

FOREIGN EXCHANGE AND

STEAMSHIP TICKET

AGENCY.

6603 St. Clair Ave.

Posebna razprodaja armadnega in mornariškega blaga.

NUDIMO VAM NAJBOLJŠO ZIMSKO OPRAVO

SAM'S ARMY AND NAVY STORES CO.

TRGOVINE V CLEVELANDU

1418—20 Prospect Ave.
322 Superior Ave.
1753 W. 25th St.
2011 W. 25th St.
2150 Ontario St.

Lima, O. 224 S. Main St.
Akron, Ohio, 187 S. Main St.
Steubenville, O., 140 N. 4th St.
Warren, O. 107 Main St.
Youngstown, O. 262 E. Federal St.

TRGOVINE IZVEN MESTA

Elyria, O., 625 Broad St.
Erie, Pa., 1516 Peach St.
Galion, O. 320 Lincolnway East.
Marion, O. 388 W. Center St.

Ravnokar je dospela velika pošljava O. D. volnenih srajc, čevljev, dežnih plaščev, suknj iz krtove kože, blanketov, čevljev z visokimi gornjimi deli za sobotno razprodajo.

ČEVELSKI ODDELEK

Moški zelo močnirjavci čevlji z visokimi gornjimi deli, zelo umestni za lovce.

\$7.50

in

\$8.50

in

\$9.50

Privatni čevlji iz kozljevine

\$3.95

Združenih držav armadni kroj

Munson izdelka

za

\$5.95

U. S. A. navaden Munson izdelek;

čevlji za posadko,

iz samega usnja

Oficirski rujav paradni čevlji, izdelani za udobnost

za

\$7.50

Dobro podkovani čevlji za vsako

vreme, ki se nikdar

ne izrabijo

\$6.50

Škornji preko

kolen za

\$4.50

Čevlji s štirimi za-

ponami za

\$3.00

Gumijasti čevlji s štirimi,

dobri za

\$2.75

rudarje za

\$3.25

Cover

alls za

\$3.25

DEŽNI PLAŠČI

U. S. z dvojnimi bla-

gom preko hrbta

\$2.50

Oficirski plašč s

pasovi za

\$10.45

Model iz teške

volne s pasom

\$12.50

Suknje iz krtivih kože v temni in

svitli barvi,

specijal za

\$17.50

Suknje iz ovčjih

kož

\$17.50

Usnjate kratke

suknje za

\$7.95

Blanketi

O. D. volnen

blanket

\$6.50

U. S. A. olivne barve, popolnoma

volneni blanketi, po-

sebeno težki, 68x90

\$8.95

Modri blanketi,

zelo težki

\$7.85

U. S. žimnice za

postelje za

\$2.95

Posmoljeno blago,

velikost 14x16

\$25.00

Sam prodaja vedno ceneje

GLAVNA TRGOVINA

1420 PROSPECT AVE.

2150 ONTARIO ST.

2011 WEST 25th ST.

Prospect 2062

PRAVO ARMADNO BLAGO.

SRAJCE

O. D. srajce

najboljše volne

\$5.50

Težka sibirski

volnena srajca

\$6.95

Volnene hlače

do kolen

\$3.00

Hlače do kolen v zelen-

kasto rujav barvi

\$1.00

Nogavice 3 pari za

35c

\$1.00 ali par

50c

Volnene nogavice

za

50c

Posebno težke volnene nogavice v

rujav, modri in sivi

75c

barvi za

85c

Posebno težke bele noga-

vence iz volne

50c

Tkaninasti

pasovi za

85c

Dobri novi žakliji, pripravi-

ni za perilo

25c in 35c

Armadne brisače

\$1.00

Armadne volnene

spodnje srajce

15c

Vojaški

robel za

\$2.25

Težke modre hlače

za delo

\$2.25

POZOR! POZOR! POZOR!

POSEBNA RAZPRODAJA ČEVLJEV IN ROBARJEV ZA MOŠKE, ŽENSKO IN OTROKE.

Moški čevlji od \$3.50 naprej.
Ženski čevlji od \$1.50 naprej.
Obleke in suknje za dečke in deklice.
Blago na jarde, plahte in kovtri.
Svedri za moške, ženske in otroke.
Volna v štrinah različnih barv.
Vse spodnje letno in zimsko blago.

Kupite pri domačem trgovcu,
ker dobite dobro blago poceni!
Se priporočam

JOSEPH KOS

15230—32 WATERLOO RD. — Collinwood, O.

Mi dajemo posebne procenete — trgovina
odprta od 8. zjutraj do 9. zvečer.

Letos bomo imeli posebno lepe koledarje!

CUNARD ČRTA

LADJA "PANNONIA"

odplove 10. novembra

proti DUBROVNIKU in TRSTU.

Cena za tretji razred \$125.00. Dodatno še \$5.00
vojnege davka.

Oglasite se pri najbližjemu zastopniku Cunard
parobrodne črte.

CUNARD LINIJA

LADJA "AQUITANIA"

odplove 23. novembra

do Hamburga in Libau potom Anglije
Cena trejemu razredu:

HAMBURG \$125.00
LIBAU \$145.00

In dodatno še \$5.00 vojnege davka.

Zglasite se pri najbližjemu zastopniku
CUNARD LINIJE.

... Vabilo na ...

KONCERT

katerega priredi

Slovenska Godba "Triglav"

ob petletnici njenega obstanka

v nedeljo, dne 7. novembra

v Slovenskem Domu - na Holmes ave.

PROGRAM:

1. "TRIGLAV POHOD", March Tryner
2. "HEJ SLOVANI, Slov. himna Tryner
3. "WASHINGTON POST", march J. P. Sousa
4. "LUSTEPIEL" Selection L. P. Laurendeau
5. "ECHOES OF THE FOREST" Waltz B. F. Crumling
6. "LASSUS TROMBONE" Fillmore
7. "ORGAN ECHOES" Serenade A. L. Hayes
8. "LIGHT CAVALRY" Overture F. V. Suppe
9. "NIGHT IN JUNE" Serenade K. L. King
10. "MARCH GLORIA" F. H. Losey
11. "DANUBE WAVES" Waltz J. Ivanovici
12. "ON THE SQUARE", March A. Panella
13. "SPIRIT OF AMERICA" Overture J. S. Zamečnik
14. "CHICAGO TRIBUNE", March W. P. Chambers

Ples se prične ob uri popoldne.

Koncert pa ob 7:30 zvečer.

Pri koncertu sodelujeta Pevski zbor "Soča" in Hrvatska godba "Žumborački zvon".

Po koncertu je ples in prosta zabava.

Ker je to prva prireditev letošnje sezone, upamo da nas bode narod posetil in nam zasigural boljše bodočnost na polju muzikalije.

ODBOR.

MALI OGLASI

BODITE PAMETNI in kupite

AR—BU MAZILLO

za rane, izpahke, lišaje, opekline in kožne bolezni. To dobite v vsaki lekarni in denar nazaj, ako niste zadovoljni.

THE AR—BU LABORATORIES CO.
14017 Darlev Ave., Cleveland, Ohio.

SLOVENSKO DEKLE

došlo iz starega kraja, večša nemškega in italijanskega jezika želi dobiti službo pri dobrih ljudeh, najraje v restavrantu. Izučena je tudi pri kuhi in kar se tiče vseh gospodinskih opravil. Poizve se v upravnstvu Enakopravnosti. 260-62

SLUŽBO DOBI

v restavrantu dekle zmožna angleškega jezika. Dobra plača. Zglašite naj se pri Frank Dežman, 1336 E. 55th St. 265

DRUŠTVENO NAZNANILO.

Članstvo društva Slovan št. 3 S. D. Z. pozivljam, da se vdeleži seje, ki se vrši v soboto, dne 6. novembra 1920 v dvorani št. 4 v S. N. Domu.

Do novega leta ne bom pobiral asesmenta na domu, ampak samo na seji — torej pridite vsi!

F. Krašovec, tajnik.
6729 St. Clair Ave.
260—62.

PRODAJA POHIŠTVA!

Radi odhoda iz Clevelanda, se prodaja fino pohištvo, še skor novo, več posteljne opreme, zagrinjala in razne druge hišne potrebščine. Vse v najboljšem stanju. Vrednost \$2000. Prodaja se za polovično ceno \$1000. Poizve se na 1051 Addison Rd. stanovanje št. 4. 261-63

ČEDNA SOBA Z ELEKTRIKO
SE ODDA ENEMU FANTU
NA 6211 GLASS AVE.
262—64-66

ŽELIM KUPITI dobro farmo, katere ni oddaljena več kot eno in pol milje od kakega mesta v državi Ohio. Farma mora biti s poslopji in drugo pripravo ter v dobrem stanju, s sadnim drevjem in dobro vodo, v lepem kraju. Velika naj bo od 8 akrov naprej. Kdor ima kaj takega naprodaj naj mi naznani.

FRANK HOČVAR

1180 E. 60th St.
262-63-64

Joseph Zajec

15605 Waterloo Rd.

Prodajalec hiš in stavbišč in zastopnik najbolj zanesljivih

družb, katere zavarujejo,

PROTI OGNJU

Telephone — Wood 228—R
